

2017Z18653

Vragen van de leden **Van Helvert** en **Omtzigt** (bedien CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *Nederlandse steun en internationale steun aan de Syrische oppositie* (ingezonden 21 december 2017).

Vraag 1

Kent u het bericht Wat doet Al-Nusra met gifgasstad Idlib?¹

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de documentaire Undercover in Idlib, die aantoont dat Idlib en de omringende provincie volledig in handen zijn van Hay'at Tahrir al-Sham (HTS), een jihadistische beweging bestaande uit Jabhat al-Nusra en vier andere terroristische groeperingen in Syrië, en al sinds 2015 hermetisch van de buitenwereld afgesloten zijn?²

Vraag 3

Hoe verhoudt uw bewering³ dat sommige delen van Idlib en de omringende provincie nog beheerst worden door de gematigde oppositie, zich tot het beeld dat de documentaire Undercover in Idlib schetst?

Vraag 4

Kunt u concrete voorbeelden noemen van steden, dorpen of checkpoints in de provincie Idlib die medio december 2017 nog in handen zijn van de gematigde oppositie?

Vraag 5

U stelt⁴ dat het Access to Justice and Community Security (AJACS)-programma zeer intensief wordt gemonitord, juist om infiltratie door extremisten te voorkomen en een goede besteding van Nederlandse hulpgeelden te waarborgen. Hoe verklaart u dan dat via het AJACS-

¹ <https://www.hpdetijd.nl/2017-05-16/al-nusra-undercover-in-idlib/>

² <https://www.youtube.com/watch?v=a9NyL78kDUQ>

³ Antwoord op vraag 55 over de artikel 100-brief inzake de Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen IS, Kamerstuk 27 925, nr. 617.

⁴ Antwoord op schriftelijke vragen gesteld door de leden Omtzigt en Van Helvert over het bericht «UK foreign aid money «diverted to extremists» in Syria», d.d. 15 december 2017 (documentnummer 2017D37065)

programma toch (financiële) steun is verleend aan de Free Syrian Police (FSP) in Idlib, waar Jabhat al-Nusra de agenten selecteert⁵?

Vraag 6

Waarom heeft Adam Smith International (ASI), de instantie die het AJACS-programma uitvoert, de gesteunde politiestations dagelijks monitort en wekelijks analyses en voortgangsrapporten deelt met de financiers, waaronder Nederland, geen melding gemaakt van de misstanden bij de FSP?

Vraag 7

Deelt u de mening dat de door Nederland gesteunde groepen in Syrië bij voorkeur intensief en permanent gemonitord dienen te worden door Nederland zelf en niet door projectuitvoerders of buitenlandse organisaties? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is dan toch voor de ASI-constructie gekozen?

Vraag 8

Bent u bereid alle wekelijkse analyses en voortgangsrapporten van ASI alsmede de verslagen van de tweewekelijkse bijeenkomsten van de donerende landen met ASI in Istanbul naar de Kamer te sturen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Waarom hebben Nederland en de andere contribuanten aan het AJACS-programma zich, los van de monitoring door ASI, nooit afgevraagd of hulp gelden wel op een goede manier werden besteed? Acht u extra controlemechanismen wenselijk? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Hoe heeft ASI gereageerd richting de donoren op de bevindingen van het BBC programma «Jihadi's you pay for» en op het stopzetten van de financiering van het AJACS-programma?

Vraag 11

Waarom draagt Nederland nog steeds bij aan projecten in het noorden van de provincie Aleppo? Klopt het dat Turkije daar al sinds 2016 de dienst uitmaakt, toen het land begon met de militaire operatie «Euphrates Shield»?⁶

Vraag 12

Steunt Nederland projecten in het deel van Syrië dat beheerst wordt door Turkije? Zo ja, legitimeert het daarmee de Turkse bezetting van delen van Noord-Syrië? Vindt u de door Turkije gesteunde rebellen behoren tot de «gematigde» Syrische oppositie?

Vraag 13

Hoe verhoudt uw standpunt⁷ dat Nederland geen «non-lethal assistance» (NLA) verleent aan de Syrian Democratic Forces (SDF), omdat u zich zorgen maakt over berichten van mensenrechtenschendingen door de SDF, zich tot de miljoenen die Nederland overmaakt naar door HTS gecontroleerde en door Turkije praktisch geannexeerde gebieden in Noord-Syrië?

Vraag 14

Waarom denkt u kennelijk dat jihadististen en door Turkije gesteunde islamisten in Syrië de mensenrechten minder schenden dan de SDF, een groepering die nauw samenwerkt met de Verenigde Staten, ISIS zeer effectief heeft bestreden en waarschijnlijk de meest seculiere oppositiebeweging is in heel Syrië?

⁵ <https://www.theguardian.com/uk-news/2017/dec/04/british-aid-scheme-suspended-amid-allegations-of-payments-to-syrian-jihadis>

⁶ <http://www.aljazeera.com/indepth/interactive/2015/05/syria-country-divided-150529144229467.html>

⁷ Antwoord op vraag 99 over de artikel 100-brief inzake de Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen IS, Kamerstuk 27 925, nr. 617.

Vraag 15

Waarom mag een groepering als de SDF, die u verdenkt van mensenrechtenschendingen, wel luchtsteun ontvangen binnen het Nederlandse mandaat⁸, maar geen NLA?

Vraag 16

Hoe beoordeelt u de berichten dat de White Helmets, die ook Nederlandse hulp gelden ontvangen, zich schuldig zouden maken aan terroristische activiteiten in Syrië?⁹ Bent u bereid onderzoek te doen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 17

Met betrekking tot Syrië over de periode 2011–2017, kunt u voor de thema's «Non-lethal assistance, mediation/political solution, onderwijs, persvrijheid, mensenrechten/rule of law, lokale capaciteitsopbouw, humanitaire hulp en ontminning» aangeven:

- welke programma's hiermee zijn gefinancierd;
- welk bedrag per programma;
- wie de aanvragen hebben ingediend?

Vraag 18

Zou u voor Irak voor de periode 2011–2017 en voor de thema's «humanitair, ontminning, verzoening/transitional justice, gender/mensenrechten en economie» kunnen aangeven:

- welke programma's hiermee zijn gefinancierd;
- welk bedrag per programma;
- wie de aanvragen hebben ingediend?

Vraag 19

Aan welke strijdende groepen heeft Nederland in 2017 «non-lethal assistance» gegeven? Kunt u heel precies zijn welke ondersteuning gegeven is aan welke groep op welke datum?

Vraag 20

Kunt u uitleggen waarom ISIS wel wordt aangepakt en HTS niet, terwijl beide levensgevaarlijke jihadistische organisaties zijn die dood en verderf zaaien in de door hen gecontroleerde gebieden?

Vraag 21

Hoe beoordeelt u de mogelijkheid dat HTS'ers vanuit de regio Idlib, die aan Turkije grenst, vrij eenvoudig naar het Westen kunnen reizen om aanslagen te plegen?

Vraag 22

Heeft u kennisgenomen van het rapport «Weapons of the Islamic State» van conflict armament research (CAR)?¹⁰

Vraag 23

Hoe beoordeelt u het feit dat 30% van de wapens en 20% van de gevonden munitie afkomstig is uit EU-landen, met name Roemenië, Bulgarije en Hongarije?

Vraag 24

Deelt u de mening dat het zeer noodzakelijk is om te onderzoeken hoe zulke grote hoeveelheden wapens uit de EU bij ISIS terecht gekomen zijn? Zo ja, hoe zult u dan dit onafhankelijke onderzoek bevorderen?

Vraag 25

Kunt u deze vragen één voor één en binnen de reguliere termijn beantwoorden?

⁸ Antwoord op vraag 164 over de artikel 100-brief inzake de Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen IS, Kamerstuk 27 925, nr. 617.

⁹ <http://www.mintpressnews.com/investigation-white-helmets-committing-acts-terror-across-syria/231597/>

¹⁰ http://www.conflictarm.com/download-file/?report_id=2568&file_id=2574